

ВИТЯГ
З АНАЛІЗУ РОЗГЛЯДУ ЧЕРВОНОЗАВОДСЬКИМ РАЙОННИМ СУДОМ
М. ХАРКОВА ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН ЗА 2019 РІК

З метою забезпечення реалізації громадянами конституційного права на звернення із зауваженнями та пропозиціями, що стосуються діяльності суду, заявами або клопотаннями, щодо реалізації своїх прав та законних інтересів та скаргою про їх порушення, а також здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суду, судом приймаються на облік та розглядаються звернення громадян (заяви, скарги, пропозиції) та запити на інформацію.

Звернення громадян, що не підлягають розгляду відповідно до процесуального законодавства України, розглядаються Червонозаводським районним судом м. Харкова в порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян», а після реєстрації в КП «Д-3» діловодство за ними ведеться згідно з Інструкцією з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348.

Порядок роботи у суді із запитами на отримання публічної інформації здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у Червонозаводському районному суді м. Харкова та внутрішньо-організаційних документів суду.

Звернення громадян, що надходять до суду, реєструються в день їх надходження в КП «Д-3» в журналі вхідної кореспонденції, після чого передаються особі відповідальній за ведення діловодства за зверненнями громадян. Відомості по кожному зверненню громадян, які надійшли до суду, заносить до алфавітного покажчика (№ за номенклатурою 09-08), журналу реєстрації звернень громадян (№ за номенклатурою 09-09), інформаційні запити вносяться до журналу реєстрації інформаційних запитів (№ за номенклатурою 09-10). Кожному із звернень громадян присвоюється реєстраційний індекс, який складається з початкової літери прізвища заявника і порядкового номеру пропозиції, заяви, скарги чи інформаційного запиту.

Крім того у суді ведеться журнал особистого прийому громадян головою суду (№ за номенклатурою 09-11).

Після реєстрації звернення, відповідальною особою проводиться візування документа, після чого голова суду встановлює особисту резолюцію та термін виконання документа.

У суді дотримується, визначений законодавством, порядок формування справ за зверненнями громадян. Кожне звернення, пропозиція, скарга оформлюються у обкладинку із зазначенням усіх необхідних реквізитів та зберігається у відповідального працівника в хронологічному порядку.

З метою оперативного розв'язання порушених у зверненнях питань, задоволення законних вимог заявників, реального поновлення порушених конституційних прав та запобігання таких порушень у майбутньому особою, відповідальною за ведення діловодства із зверненнями громадян та їх перевіркою, забезпечується кваліфікований, неупереджений, об'єктивний і своєчасний розгляд звернень громадян. Зміст окремих звернень доводиться до відома голови суду та керівника апарату суду для висвітлення та прийняття до уваги працівниками суду на оперативних нарадах. В деяких випадках, в межах повноважень голови суду, зміст звернень доводиться до відома суддів.

При перевірці звернень громадян здійснюється всебічне, об'єктивне та повне з'ясування обставин викладених у зверненнях, відповіді надаються з дотриманням термінів, визначених Законом України «Про звернення громадян» та Законом України «Про доступ до публічної інформації».

За 2019 рік в провадження Червонозаводського районного суду м. Харкова надійшло – **338** звернень, що у порівнянні з попереднім аналогічним звітним періодом 2018 року **менше** на **140** звернень. Залишок з минулого періоду склав **0** звернень, тобто всього перебувало на розгляді **338** звернень, у тому числі **297** заяв та **41** скарга. При цьому від громадян надійшло – **311** звернень, що у порівнянні з попереднім аналогічним звітним періодом 2018 року **менше** на **120** звернень, від вищих органів влади та народних депутатів – **0** звернень, від юридичних осіб – **27** звернень, що у порівнянні з попереднім аналогічним звітним періодом 2018 року **менше** на **20** звернень.

У структурі звернень, які надійшли до Червонозаводського районного суду м. Харкова за 2019 рік, переважають заяви – **88 %**, скарги та пропозиції – **12%**.

Також, відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» та Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», судом розглянуто **67** інформаційних запити що у порівнянні з попереднім аналогічним звітним періодом 2018 року **менше** на **33** та **48** адвокатських запитів, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **більше** на **2**.

Статистичні дані щодо розгляду звернень громадян за рік у порівнянні з аналогічним звітним періодом 2018 року, наведені в таблиці №1.

Таблиця № 1

Періоди звітності	Залишок звернень на початок звітного періоду	Надійшло звернень за звітний період	Усього	У тому числі			Звернення, що надійшли від (з гр. 3)					Строки розгляду звернень (з гр. 3)					Залишок нерозглянутих звернень (з гр. 3)	
				Заяв, пропозицій	Скарг		Громадян	Народних депутатів	Вищих органів влади	Юридичних осіб	Інших осіб	Усього розглянуто звернень	У тому числі					
					Усього	З них повторних							До 5 діб	До 15 діб	До 30 діб	До 45 діб		більше 45 діб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Попередній аналогічний звітний період	0	478	478	432	46	-	431	-	-	47	-	478	156	279	40	3	0	0
Звітний період	0	338	338	297	41	-	311	-	-	27	-	338	111	189	33	5	0	0

За результатами розгляду звернень громадян, судом надано відповіді на 338 звернень, які були розглянуті в наступні терміни:

- до 5 днів – **111** звернень, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **менше** на **45** звернень;
- до 15 днів – **189** звернень, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **менше** на **90** звернень;
- до 30 днів – **33** звернень, у порівнянні з попереднім звітним періодом **менше** на **17** звернень;
- до 45 днів – **5** звернень, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **більше** на **2** звернення;
- більш 45 днів – **0** звернень, що є аналогічним показником з попереднім звітним періодом 2018 року.

Статистичні дані щодо кількості скарг та їх категорій за 2019 рік у порівнянні з аналогічним звітним періодом 2018 року, наведені в таблиці №2.

Таблиця № 2

Звітні періоди	Усього розглянуто скарг	Скарги на процесуальні дії суддів		Скарги на поведінку працівників суду		Скарги на організацію роботи суду	Інше
		Всього	У т.ч. на тяганину з розгляду справ	Всього	У т.ч. суддів		
Попередній аналогічний звітний період	46	20	9	7	4	19	-
Звітний період	41	21	11	6	1	14	-

За 2019 рік до Червонозаводського районного суду м. Харкова надійшло:

Скарг на процесуальні дії суддів – 21, з них на тяганину з розгляду справ – 11.

Скарг на поведінку працівників суду – 6.

скарг на поведінку суддів – 1.

Практика суду вказує на те, що основна кількість скарг надходить на процесуальні дії суддів та на організацію роботи апарату суду.

Слід зазначити, що надходженню звернень, зокрема скарг, передують різні чинники. Так, серед основних причин, що призводять до оскарження дій суддів та працівників апарату суду є правова необізнаність громадян, незнання або невірне розуміння ними процесуальних законів, які скарги тлумачать на свій розсуд. Крім того, передумовами надходження скарг на дії суддів є велика навантаженість та невелика кількість працюючих суддів в суді на даний час, які мають щільний графік для призначення справ, що впливає на тривалість розгляду справ, і як наслідок, це породжує незадоволення громадян з приводу їх довготривалого розгляду.

Проаналізувавши більшість скарг, які надійшли в поточний період до суду можна дійти висновку, що при вирішенні справ, які розглядаються судом, завжди існують дві сторони, у яких зовсім протилежні інтереси, а тому при розгляді справ по суті та постановленні судового рішення завжди є сторона, що програла або незадоволена результатами розгляду справи, а то і обидві сторони, які впевнені в неправильності судового рішення.

В більшості таких випадків громадяни звертаються зі зверненнями на ім'я голови суду щодо незгоди з рішеннями суду, тоді як законодавством передбачено право апеляційного або касаційного оскарження рішення суду, і голова суду не має повноважень перевіряти правовий зміст, законність та обґрунтованість судових рішень, а також процесуальні дії суду, зокрема щодо застосування або незастосування норм права.

Крім цього, треба зазначити певний психологічний момент взаємного непорозуміння робітників апарату суду і відвідувачів суду, якій виражається в небажанні останніх дотримуватися встановленого порядку прийому громадян, затвердженого головою суду (вимога негайно видати копію рішення суду, негайно надати письмові роз'яснення на звернення і т.п.), порядку ознайомлення з матеріалами справи.

Заходи, які вживались судом з метою усунення недоліків в роботі за 2019 рік

Організація роботи суду знаходиться під постійним контролем керівника апарату суду та голови суду. При здійсненні контролю за розглядом звернень головою суду звертається особлива увага на строки і повноту розгляду порушених питань, об'єктивність перевірки звернень, законність і обґрунтованість прийнятих за ними рішень, своєчасність їх виконання і направлення відповідей заявникам.

Головою суду постійно проводяться оперативні наради суддів з питань можливих порушень вимог законодавства та з інших питань.

Голова суду постійно організує збори суддів на яких обговорюються процесуальні питання здійснення судочинства, організаційні питання роботи суду, суддів та інші питань.

Керівником апарату суду постійно проводяться оперативні наради на яких обговорюються накази ТУДСА в Харківській області або інших установ, організацій та здійснюється обговорення інших питань, які порушуються у зверненнях громадян.

Заступником керівника апарату суду постійно проводяться заняття з секретарями судових засідань та помічниками суддів, щодо основних аспектів роботи у КП «Д-3», обговорюються проблемні питання та шляхи їх вирішення, обговорюються питання внутрішнього трудового розпорядку, правил поведінки державного службовці та з інших питань.

Головою суду здійснюється особистий прийом громадян кожний перший та третій вівторок місяці з 08:30 до 10:30 год, кожний перший та третій четвер місяця з 15:15 до 17:15 год.

Канцеляріями суду здійснюється прийом громадян під час якого громадяни мають право отримувати копії судових рішень, виконавчі листи по справах та ін.

Слід зазначити, що в непоодиноких випадках прийом громадян протягом робочого часу здійснюється, незалежно від затвердженого графіку, що в значній мірі сприяє попередженню виникнення скарг.

Також в суді розміщено для огляду та використання необхідні для громадян довідкові матеріали, що знаходяться у приміщенні суду та на офіційному сайті (зразки заяв, розрахункові рахунки по сплаті судового збору, штрафів, графіки роботи суду, прийому громадян та інше).

Періодично здійснюється перевірка передачі справ до канцелярій суду, з метою попередження пропущення строків пред'явлення рішень до виконання.

Матеріали справи видаються на вимогу сторони у справі та документів, підтверджуючих особу громадянина. Під час ознайомлення з матеріалами справи обов'язково присутній працівник апарату суду (секретар судового засідання, помічник судді або секретар канцелярії).

Голова суду контролює діяльність апарату суду.

Розгляд справ по яким підсудні утримуються під вартою перебувають на особистому контролі Голови суду.

Особа, відповідальна за розгляд звернень громадян (консультант суду Усова В.Ю), здійснює реєстрацію і належне оформлення звернень громадян, а також здійснює перевірку та своєчасний розгляд звернень громадян.

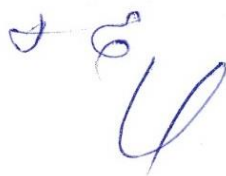
Висновки:

Робота суду із зверненнями громадян є відображенням судової діяльності у частині вирішення цивільно-правових суперечок, розгляду кримінальних та адміністративних справ. Здебільшого, відповіді на звернення громадян та юридичних осіб мають інформаційний характер, але, поряд з цим, за рядом скарг на порушення строків розгляду справ, етики поведінки

суддів та працівників апарату суду проводяться службові розслідування та перевірки, про результати яких направляється письмова інформація заявникам. Даний метод роботи є найбільш дієвим та продуктивним, оскільки заявники та автори скарг отримують інформацію в повному обсязі, що виключає повторні звернення до суду з поставленими раніше питаннями.

У сучасних умовах до числа найважливіших, пріоритетних напрямків діяльності держави слід віднести забезпечення й охорону прав і свобод людини й громадянина, відпрацювання та втілення в життя відповідних правових форм і механізмів. Право на звернення до державних органів являє собою одне з найважливіших, фундаментальних прав людини й громадянина, закріплених Конституцією України та іншими законами.

**В.о. голови Червонозаводського
районного суду м. Харкова**

В.А. Єжов